

Det kalla kriget

Det här är offlineversionen av *Det kalla kriget*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/202/9740>

JOE SOHM/VISIONS OF AMERICA/UIIG/GETTY IMAGES

■ Vid Davis–Monthan Air Force Base utanför Tucson, Arizona, står en mängd gamla flygplan av modell B-52. Denna kyrkogård för skrotade flygplan har blivit en symbol för kalla kriget, där B-52:orna, utrustade med kärnvapen, ständigt var i luften (de tankades också i luften från andra flygplan). Denna 24-timmarsberedskap för B-52 fortsatte USA med till 1991.

Efter andra världskriget var USA och Sovjetunionen de stora segrarmakterna. De hade tillsammans med Storbritannien och Frankrike besegrat Nazityskland och Japan. Men vänskapen mellan segrarmakterna blev kortvarig och byttes i stället mot misstänksamhet, kapprustning och konflikter. Denna världspolitiska maktkamp mellan de gamla vapenbröderna USA och Sovjetunionen har kommit att kallas **kalla kriget**.

Ord och begrepp

Ordlista: Det kalla kriget

Kalla kriget kallas konflikten mellan USA och Sovjetunionen från andra världskrigets slut 1945 till omkring 1990.

Kapprustning kallas det när två eller flera länder "tävlar om" vem som har den största militära kapaciteten.

Krigsskadestånd är en ekonomisk ersättning som ett land kan tvingas betala på grund av att det startat krig eller begått krigsbrott.

Västmakterna var ett gemensamt namn på icke-kommunistiska länder i Nordamerika och Västeuropa.

Ideologi kallas en samling tankar, idéer och föreställningar om vad som är viktigt i världen och i livet.

Marshallplanen var en amerikansk plan för att bygga upp Europa efter andra världskriget.

Järnridån kallades den hårdbevakade gränslinje som efter 1945 gick mellan det kommuniststyrda Östeuropa och väst.

Utrensning kallas det när man gör sig av med icke önskvärda personer från till exempel ett politiskt parti.

Angivare är en person som lämnar information till polisen om andra människors verkliga eller påstådda brott.

Ombud är någon som utför vissa uppdrag åt någon annan.

Propaganda innebär att man försöker påverka människor att tänka, tycka och göra på ett visst sätt.

Östblocket kallades Sovjetunionen och de andra kommunistiska staterna som var allierade under kalla kriget.

Västblocket kallades de stater som samarbetade militärt inom NATO och vissa andra organisationer.

Avfyrningsramp är underlag eller utskjutningsanordning för vissa robot- eller raketvapen.

Missil är ett annat ord för ett robotvapen med egen framdrivning och styrförmåga.

Massaker är när många människor dödas samtidigt.

Gerilla är militära trupper som inte ingår i ett lands armé och som arbetar i små enheter ofta mot en förtryckande regim.

Arsenal betyder 'förråd' och används oftast om förråd av vapen.

Segrarna tar kontroll

I slutet av kriget hade Storbritannien, USA och Sovjetunionen möten i **Jalta** och **Potsdam** för att bestämma hur Europa skulle styras efter andra världskriget. Det bestämdes att i alla befriade stater skulle fria och demokratiska val genomföras.

REPORTAGEBILD/PRESSENS BILD/SCANPIX

■ Jaltakonferensen hölls i februari 1945 i Jalta på Krimhalvön i södra Sovjetunionen. På bilden sitter (från vänster) mötets tre huvudpersoner: Winston Churchill, Franklin D. Roosevelt och Josef Stalin. Vem skulle få mest makt över Europas länder?

GAMMA/IBL

■ Winston Churchill, USA:s nye president Harry S. Truman och Josef Stalin skakar hand med varandra under Potsdamkonferensen. Den pågick under en vecka i juli 1945. Under den här veckan fortsatte diskussionerna om hur Europas karta och politik skulle utformas framöver.

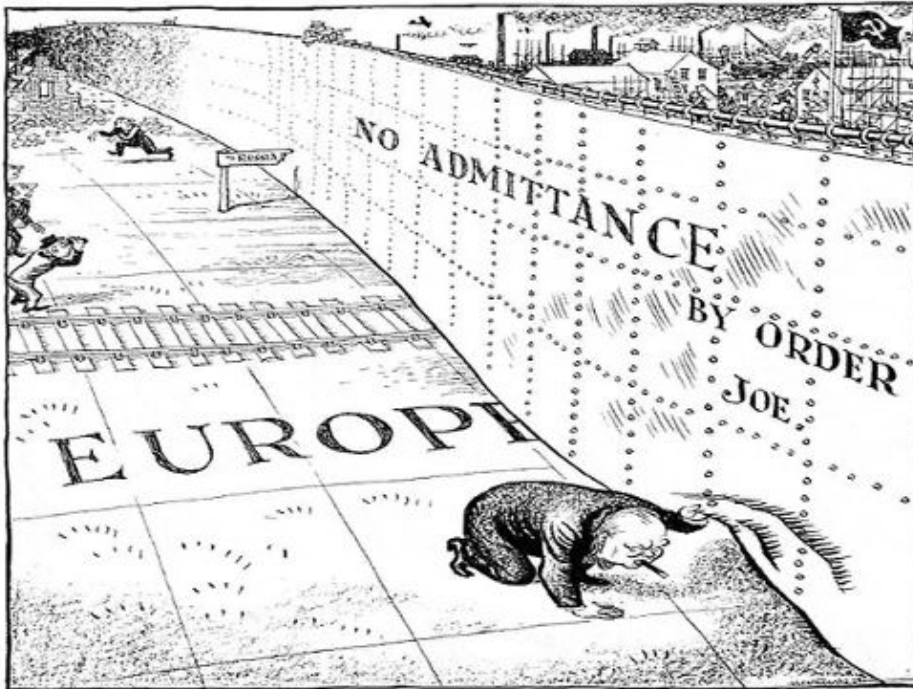
Men länderna var långt ifrån överens. Sovjetunionen vill ha kontroll över de områden som de hade erövrat i samband med att de hade tvingat tyskarna att retirera. Från sovjetisk sida hette det att dessa områden hade blivit befriade. Bland annat i de baltiska länderna menade många att en ockupation (den tyska) gick över i en annan ockupation (den sovjetiska). Efter kriget blev segermakterna oense om hur mycket **krigsskadestånd** de skulle ha av Tyskland. Frågan om hur Polens nya gränser skulle dras skapade konflikt mellan Sovjetunionen och de andra staterna. Sovjet ville att den skulle ligga långt västerut, vilket också blev fallet.

Västmakterna fruktade att Sovjetunionen ville sprida sitt kommunistiska styrelsesätt till flera länder.

Eftersom västmakterna representerade det kapitalistiska systemet och Sovjetunionen det kommunistiska blev maktkampen både ekonomisk och **ideologisk**.

En järnridå genom Europa

Sovjetunionens ledare **Josef Stalin** gjorde klart att de befriade länderna i Östeuropa skulle göras om till socialistiska stater med Sovjetunionen som förebild. Löften om fria val och demokratiska hänsyn tog han lätt på och de infriades aldrig. Länderna i Östeuropa tvingades också avstå från att delta i **Marshallplanen**, ett gigantiskt program för återuppbyggnad som USA stod bakom. I stället tillsattes regeringar som lydde direkt under Sovjetunionen. Den sovjetiska armén dröjde kvar och reste inte hem förrän kommunistiska regimer tagit makten. Från Moskva styrde Stalin utvecklingen med järnhand.

■ Karikatyrteckning om järnridån. Churchill försöker ta sig en titt på vad som finns bakom järnridån, där Joe (det vill säga Josef Stalin) med stora bokstäver skrivit: *No admittance* ('Tillträde förbjudet').

Winston Churchill beskrev 1946 situationen i östra Europa som att en **järnridå** hade sänkt sig över kontinenten, från norr till söder. Den amerikanske presidenten **Harry S. Truman** oroades också över Sovjetunionens makt i Östeuropa. Han såg dessutom en risk att länder världen över skulle bli kommunistiska diktaturer. I ett tal 1947 förklarade han att USA måste vara berett att rycka ut och hjälpa nationer både ekonomiskt och militärt som hotades av kommunister. Hans ideologiska ställningstalande kallas för **Trumandoktrinen**.

Tyskland splittras och pakter bildas

Tyskland delades upp i fyra ockupationszoner efter kriget. I västra Tyskland fanns amerikanska, franska och brittiska vaktstyrkor, medan östra Tyskland hölls under uppsikt av Sovjetunionen.

USA, Storbritannien och Frankrike ville avsluta efterkrigsperioden med att tyska folket genom fria val skulle få tillsätta en egen demokratisk regering. Sovjetunionen, som härjats fruktansvärt av tyska arméer under andra världskriget, ville däremot inte släppa östra Tyskland fritt. Den sovjetiska staten ansåg sig ha rätt att behålla kontrollen där för att både garantera ekonomisk ersättning och skapa säkerhet för Sovjetunionen.

1949 blev uppdelningen och maktkampen ännu tydligare. Det året bildades ett demokratiskt Västtyskland och ett **Östtyskland** som styrdes av en kommunistisk diktatur som fick direktiv från Sovjetunionen.

Samma år sprängde Sovjetunionen sin första atombomb. Världen hade fått sin andra kärnvapenmakt. Sovjet och USA hade nu båda den militära förmågan att lägga världen i spillror. Ett liknande hot hade mänskligheten aldrig tidigare levat under.

År 1949 bildade USA, Canada, Storbritannien, Frankrike, Beneluxländerna, Italien, Portugal, Danmark, Norge och Island försvarsförbundet **NATO** (North Atlantic Treaty Organization), som även kallas Atlantpakten. Vid krig skulle medlemmarna hjälpa varandra. Sovjetunionen och Östeuropa planerade ett liknande försvarsförbund och 1955 bildades **Warszawapakten**.

■ Karta över Europa 1955 med järnridån och de två försvarsallianserna NATO och Warszawapakten.

Ny ledare och nytt förtryck

När Stalin dog 1953 tog **Nikita Chrusjtjov** makten i kommunistpartiet. Många blev förvånade när han i tal tog upp utrensningarna och terrorn under Stalin. Nikita Chrusjtjov "glömde" nämna att han själv och de andra partimedlemmarna i högsta grad varit delaktiga i Stalins terrorvälde. En ny tid ansågs börja, men förtrycket ändrade nu bara karaktär.

De nya makthavarna ville undvika avrättningar och sväldöd. Men de ville fortfarande tysta alla kritiska röster. Angivarna fanns kvar ute i det sovjetiska samhället och användes flitigt av säkerhetstjänsten **KGB**. Avrättningar och tortyr ersattes med "psykologi". Kommunistpartiets fiender spärrades allt oftare in på mentalsjukhus. Helt och hållet slutade detta maktutövande inte förrän kommunistpartiet föll samman mot slutet av 1980-talet.

SCANPIX

■ Nikita Chrusjtjov var med sin utåtriktade läggning och spontanitet en stark kontrast mot företrädaren Stalin. Här ses han i Paris i maj 1960 när han gör ett utfall mot USA och president Dwight D. Eisenhower. Till vänster om Chrusjtjov ses den sovjetiske utrikesministern Andrej Gromyko.

Begrepp: kalla kriget

Begreppet kalla kriget hade förekommit tidigare, men ungefär 1947 började det användas för konflikten mellan den USA-dominerade västvärlden på ena sidan och Sovjetunionen och det sovjetstyrda Östeuropa på den andra. Då hade de flesta människor andra världskriget i färskt minne – ett krig som hade varit ”hett”. I kontrast till det var den nya konflikten ”kall”, det vill säga supermakterna USA och Sovjetunionen var inte direkt involverade i krig mot varandra. Däremot slogs de i både Afrika och Asien via ”ombud”. I den världsomspännande kampen tog man till alla möjliga andra vapen, inte minst propaganda.

Ett annat ord som blev vanligt vid den tiden var ”block”. I västvärlden talade man om östblocket och västblocket. Ordet antydde att länderna på de två sidorna i konflikten var hårt knutna till varandra och agerade gemensamt. I början av 1900-talet hade man i stället talat om ”allianser” i vilka parterna var löst knutna till varandra genom olika överenskommelser.

De båda sidorna i kalla kriget började nu en kapprustning för att få ett militärt övertag och samtidigt skrämman sina fiender att det inte var någon bra idé att anfälla.

ROLLS PRESS/POPPERFOTO/GETTY IMAGES

■ Sovjetiska stridsvagnar och bandvagnar med robotvapen paraderar på Röda torget i Moskva 1971 under den årliga novemberparaden, som var en militär makt demonstration. I bakgrunden en bild av Lenin.

Berlinmuren

Tysklands huvudstad Berlin låg i öst och kom att ingå i Östtyskland. Berlin var uppdelad mellan segermakterna så halva staden kom därför att tillhöra det demokratiska Västtyskland. Under perioden 1949–58 lämnade över två miljoner människor Östtyskland via Västberlin. Därför lät Östtyskland 1961 bygga **Berlinmuren** som skulle stoppa flyktvägen.

De östtyska myndigheterna kallade muren för ”den antifascistiska skyddsvallen”. Muren blev en symbol för det kalla krigets uppdelning av världen.

BETTMANN/CORBIS/SCANPIX

■ En mamma och en pappa håller upp sina barn så att barnens mor- och farföräldrar på andra sidan muren ska kunna se dem. Fotografiet är taget 26 augusti 1961, strax efter det att gränsen mot Östberlin stängdes.

Oroligt i Östeuropa

I flera av länderna i Östeuropa blev det oroligt på 1950-talet och 1960-talet då folket tröttnade på ofriheten och dåliga förhållanden. De mest omtalade upproren var **Ungernrevolten** 1956 och **Pragvåren** 1968.

HULTON ARCHIVE/GETTY IMAGES

■ Den sovjetiske ledaren Josef Stalin styrde utvecklingen i östra Europa med järnhand. Men folket började protestera. I Ungern 1956 protesterade man mot kommunismen och ofriheten. Svaret blev brutalt – sovjetiska stridsvagnar rullade in i Budapest och återställde ordningen. Tusentals människor fick sätta livet till i sin strävan efter ett fritt Ungern. Här spottar en ungrare på resterna av en nedriven staty av Stalin.

J. KOUDELKA/MAGNUM PHOTOS/IBL

■ Pragvåren slutade med en invasion och ockupation ledd av Sovjetunionen 21 augusti 1968. Här ses sovjetiska soldater omgivna av arga och ledsna människor som protesterar mot deras närvaro.

Kalla kriget ute i världen

Kalla kriget mellan östblocket och västblocket spred sig över världen genom avkoloniseringen. De gamla europeiska kolonialmakterna fick efter andra världskriget se sina lydländer i Afrika och Asien göra sig fria. I många av dessa länder uppstod en maktkamp som präglades av att USA och Sovjetunionen ofta stödde var sin sida med vapen och pengar. USA frångick flera gånger sina demokratiska värden och stödde diktaturer för att stoppa kommunismen och ibland folkvalda regimer. Maktkampen gav inget utrymme till stöd för en bräcklig demokratisk utveckling.

Koreakriget

Efter andra världskriget var Korea ockuperat av sovjetiska och amerikanska trupper. På grund av kalla kriget blev det uppdelade Korea två självständiga länder 1948. **Koreakriget** startade 1950 då Nordkorea anföll Sydkorea. Det blev en världshändelse eftersom Nordkorea var en kommunistisk diktatur hjälpt av Sovjetunionen medan Sydkorea hade en USA-stödd militärdiktatur.

W. LEA/PRESSENS BILD

■ Under Koreakriget drabbades civilbefolkningen hårt. I slutet av december 1950 närmade sig nordsidans styrkor Seoul. Flyende familjer på väg söderut väntar med sina tillhörigheter på att bli färjade över floden Hangang.

Det var två diktaturer i krig mot varandra, men det var Nordkorea som anföll. Därför beslöt FN att sända militära trupper som till största delen var amerikanska. Grannlandet Kina, där kommunisterna 1949 slutligen segrat i ett inbördeskrig, sände trupper som hjälpte nordkoreanerna. 1953 slutade kriget med att gränserna såg ut precis som före kriget. Kina var nu en ny stormakt som hade visat sin styrka.

RV SPENCER/INTERIM ARCHIVES/GETTY IMAGES

■ Som i alla krig fick barnen utstå svåra umbäranden. En krigstrött flicka bär sin lille bror på ryggen under Koreakriget 1951.

Kapprustning och Cubakrisen

Efter Koreakriget bestämde sig USA för att stärka sin vapenmakt ännu mer. USA slöt förbund med länder runt omkring Sovjetunionen i ett försök att ringa in och begränsa Sovjetunionens makt. Grekland och Turkiet anslöts till NATO. Andra förbund slöts med stater i Mellanöstern och Asien.

Sovjetunionen skaffade bundsförvanter i **tredje världen**, som den fattigare och inte lika industrialiserade delen av världen kallades. Sovjetunionen samarbetade med bland annat arabstaterna Egypten, Syrien och Irak.

I Latinamerika hade USA länge haft intressen och amerikanska företag var lockade av billig arbetskraft och naturtillgångar. För att kunna starta industrier gav de amerikanska företagen ibland ekonomiskt stöd åt de som styrde över länderna. Det amerikanska inflytandet var stort och USA:s regering såg hela Latinamerika som sitt speciella intresseområde.

På Cuba fanns kritik mot att amerikaner ägde fabriker och fick stora ekonomiska vinster. Landets diktator **Batista** störtades 1959 av en gerillaarmé som leddes av socialisten **Fidel Castro**.

BURT GLINN/MAGNUM PHOTOS/IBL

■ Foto från Havana i Cuba i januari 1959 när Fidel Castro (stående i mitten) och hans gerillasoldater störtade diktatorn Batista.

De amerikanska företagens fabriker, till exempel de vinstgivande sockerindustrierna, övertogs av kubanerna. De stora ekonomiska förlusterna för USA gjorde att de försökte isolera Cuba och inte köpa landets socker. Castro sökte då hjälp hos Sovjetunionen.

Amerikanska spaningsplan upptäckte 1962 att avfyrningsramper höll på att byggas på Cuba. Snart skulle sovjetiska raketbaser med kärnvapenmissiler kunna stå klara mycket nära USA. President **John F. Kennedy** beordrade krigsfartyg att sluta en ring kring Cuba. Samtidigt närmade sig sovjetiska fartyg lastade med kärnvapenrobotar. Hur långt var Sovjet och USA beredda att gå? Var det dags för ett tredje världskrig?

I oktober 1962 vågade inte Sovjetunionens ledare Nikita Chrusjtjov utmana ödet längre. Han gav lastfartygen order att vända om. Det beslöts att avfyrningsramperna skulle tas bort mot att USA lovade att aldrig angripa ön.

EVERETT HISTORICAL/SHUTTERSTOCK

■ Det sovjetiska lastfartyget Anosov, överst, eskorteras av den amerikanska marinens flyg och örlogsfartyget USS Barry när det lämnar Cuba 1962. Förmodligen hade Anosov medeldistansrobotar under presenningarna på däck.

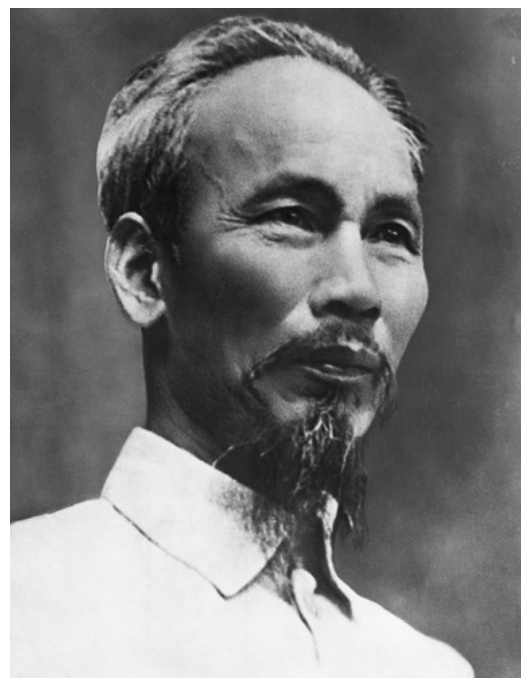
Koreakriget och Cubakrisen hade skärpt motsättningarna mellan väst och öst.

Snart följde ytterligare en konflikt. Den här gången skulle den till slut splittra det amerikanska folket och skapa misstro mot USA. Inte minst på grund av att människor för första gången själva kunde ta del av krigets fasor genom TV-nyheterna. Den nya krigsskådeplatsen var Vietnam.

Vietnamkriget

Vid krigsslutet 1945 hade Vietnam utropats som ett fritt land av den kommunistiska motståndsrörelsen. Frankrike, som var kolonialherrar över landet, hade besegrats av japanerna i början av stillhavskriget, som andra världskriget i Asien ofta kallas. Nu motsatte fransmännen sig ett självständigt Vietnam. Följden blev det så kallade Indokinakriget och en delning av Vietnam.

I nord styrde kommunisterna under ledning av **Hô Chi Minh**. I syd styrde en franskvänlig diktator som hatades av många. **FNL** var en gerillarörelse som ville störta ledningen i Sydvietnam. Den tog snart makten över landsbygden och det såg ut som om hela Vietnam skulle lyda under Hô Chi Minh, framför allt efter att fransmännen 1954 besegrats i ett avgörande slag.

BETTMANN/CORBIS/SCANPIX

■ Hô Chi Minh var övertygad kommunist och nationalist. Genom årtionden av motstånd mot fransmän och amerikaner kom han att personifiera kolonialfolkens revolutionära frihetskamp.

USA går in i kriget

Det dröjde inte länge innan nya motsättningar mellan Nordvietnam och Sydvietnam ledde till stridigheter. USA ville inte att kommunisterna skulle segra och skickade trupper till Vietnam. Men gerillan var van att strida i djungel och USA mötte hårt motstånd och drabbades av stora förluster. USA ökade sin krigsinsats och fällde mer än dubbelt så många bomber över Nordvietnam än vad som fälldes under hela andra världskriget. För att segra använde USA också växtgiftet "agent orange" som gav genetiska skador både på människor och natur. Ett annat fruktat vapen som använts redan under andra världskriget var napalmbomber som brände sina offer, ofta till döds.

NICK UT/AP/SCANPIX

■ Bilden som chockade en hel värld. Året är 1972 och en grupp vietnamesiska barn flyr undan sydvietnamesiska napalmbomber. Den brännskadade flickan heter Kim Phuc. Först tog fotografen fotot som blev utsedd till årets bild, sedan hjälpte han flickan. Trots svåra brännskador överlevde hon och utbildade sig så småningom till sjuksköterska.

Massakern vid Song My

En händelse under Vietnamkriget som väckte omvärldens avsky var massakern vid byn **Song My** 1968 då över 400 obehäpnade civilpersoner dödades. Soldaterna leddes av löjtnanten William Calley, som senare dömdes till livstids fängelse för dådet. Han benådades dock 1974. Lawrence Colburn var en av de få soldater som vägrade lyda order och som försökte stoppa dödandet. Han sa efteråt: "Det enda sättet att förhindra tragedier i krig är att förhindra krig."

Protester och fred

USA:s övergrepp dokumenterades och visades i massmedier runt om i världen. Protesterna växte och allt fler kritiserade kriget. Många unga amerikaner ställde sig frågande varför de skulle åka till Vietnam för att döda eller dödas. President **Richard Nixon** pressades att minska antalet amerikanska trupper i Vietnam. 1973 utropades eldupphör och 1974 skrevs ett fredsfördrag i Paris.

Resultatet av kriget var ett sönderbombat land med över en miljon döda vietnameser och drygt 55 000 döda amerikaner. År 1975 tog Nordvietnam makten även över Sydvietnam. Vietnamkriget blev ett trauma som blivit svårt att glömma för både USA och Vietnam.

PHOTOQUEST/GETTY IMAGES

■ Vietnamkriget var det första krig som letade sig in i människors vardagsrum genom de rapporter som kom via TV. Bilderna från kriget bidrog starkt till oppositionen mot det.

DICK SWANSON/THE LIFE IMAGES COLLECTION/GETTY IMAGES

■ Protesterna mot kriget växte sig allt starkare även i USA. Här har fredsdemonstranter samlats runt Washingtonmonumentet i Washington D.C. 1967.

Afghanistankriget

En kommunistisk regim tog makten i Afghanistan 1978. Folket gjorde då uppror och ett gerillakrig inleddes med syfte att störta kommunisterna. Grannlandet Sovjetunionen som stödde den kommunistiska regimen gick 1979 in i Afghanistan med sin armé för att hjälpa till i kampen mot gerillan.

Sovjetunionens insats blev snabbt mycket större än vad man räknat med och det utvecklades till ett stort krig. Våldigt många invånare i Afghanistan tvingades fly till grannländerna Iran och Pakistan.

PASCAL MANOUKIAN/SYGMA/GETTY IMAGES

■ Krigare från den USA-stödda gerillan, som kallade sig mujahidin, står på en nedskjuten sovjetisk helikopter utanför staden Asmar i den afghanska provinsen Kunar.

Omvärlden fördömde den sovjetiska insatsen i Afghanistan och krävde genom FN att trupperna skulle dras tillbaka. Samtidigt började andra länder, med USA i spetsen, hjälpa de gerillatrupper som krigade mot de sovjetiska soldaterna. Framför allt skickade man stora mängder vapen till Afghanistan.

Eftersom kriget hade blivit så omfattande och långt fick Sovjetunionen problem både internationellt och inrikespolitiskt. Många länder fördömde kriget och tog avstånd från Sovjetunionen. Inom landet växte kritiken eftersom så många sovjetiska soldater dött i kriget. Till slut beslöt man sig för att dra tillbaka trupperna efter att ett fredsfördrag skrivits under 1988. Då hade 1,3 miljoner afghaner och 15 000 sovjetiska soldater dött i kriget.

SOVFOTO/UIIG/GETTY IMAGES

■ Sovjetiska styrkor lämnar Afghanistan i februari 1989.

Problemen tog inte slut när Sovjetunionen dragit sig ur kriget. I stället blev det inbördeskrig mellan gerillatrupper och den regim som var utsedd att leda landet efter kriget. Till slut tog gerillatrupperna över ledningen av landet.

Samförstånd och kalla krigets slut

Cubakrisen 1962 visade att de två supermakterna USA och Sovjetunionen behövde begränsa sina kärnvapenarsenaler för att inte riskera att utlösa ett nytt världskrig. Båda sidor gjorde trevande försök att pröva dialog i stället för konfrontation.

Under de följande årtiondena slöt staterna flera avtal som minskade takten i kärnvapenrustningen. Bland annat kom man överens om att inte utföra kärnvapenprov ovan jord. Vidare skapade man bättre system för kommunikation mellan Washington D.C. och Moskva, den så kallade **heta linjen**.

Kalla kriget pågick till åren kring 1990 då hela det kommunistiska systemet i Östeuropa föll samman.

Sammanfattning

Det kalla kriget

- Tiden efter andra världskriget präglades av rivaliteten mellan de två stora segrarmakterna USA och Sovjetunionen och kallas *kalla kriget*.
- Tyskland delades i två delar: *Västtyskland*, som blev en demokrati med stöd av USA, och *Östtyskland*, som blev en kommunistisk diktatur under sovjetiskt inflytande.
- Mellan Västeuropa och det kommunistiska Östeuropa gick en välbevakad gräns som kallades *järnridån*.
- Kalla kriget kallades så eftersom USA och Sovjetunionen aldrig krigade direkt med varandra.
- Maktkampen fördes dock i andra länder i Afrika och Asien.
- Hotet om ett kärnvapenkrig mellan USA och Sovjetunionen såg ut att kunna bli verklighet i samband med Cubakrisen 1962.
- För att förhindra att kommunistiska regeringar fick makten ingrep USA militärt i Koreakriget och Vietnamkriget.
- Sovjetunionen skickade trupper till Afghanistan 1979 för att stötta en kommunistisk regim.
- Kalla kriget pågick till åren kring 1990 då hela det kommunistiska systemet i Östeuropa föll samman.

Det här är offlineversionen av *Det kalla kriget*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/202/9740>